

<p>Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Dr hab. Teresa Czerwińska, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Marcin Gubała, Dyrektor Departamentu Legislacyjno-Prawnego</p>	<p>Data sporządzenia 31 marca 2016 r.</p> <p>Źródło: Exposé Prezesa Rady Ministrów</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UA17</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Zasadniczym celem projektu ustawy jest zmniejszenie obciążeń regulacyjnych przewidzianych w przepisach prawa regulujących system szkolnictwa wyższego i nauki.

W aktualnym stanie prawnym podmioty działające w systemie szkolnictwa wyższego i nauki są obowiązane wykonywać szereg działań o charakterze formalnym. Analiza przepisów przeprowadzona w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego przy szerokim udziale przedstawicieli środowiska akademickiego i naukowego (również w formie otwartych konsultacji on-line) wykazała, że z części z tych obowiązków można zrezygnować bez szkody dla prawidłowego funkcjonowania adresatów regulacji. Zniesienie nadmiernych obowiązków biurowatycznych może natomiast przyczynić się do skoncentrowania działań tych podmiotów na rzecz poprawy jakości kształcenia czy badań naukowych.

Projekt zakłada także zmiany o charakterze porządkującym, w tym wynikające z doświadczeń w stosowaniu niektórych przepisów dotyczących szkolnictwa wyższego i nauki oraz zapewniające spójność unormowań w tym zakresie.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt ustawy przewiduje w szczególności następujące zmiany dotyczące zmniejszenia obciążeń regulacyjnych:

- 1) uproszczenie rozwiązań w zakresie Krajowych Ram Kwalifikacji, przy równoczesnym zapewnieniu ich spójności z przepisami ustawy o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji;
- 2) odstąpienie od regulowania wzorcowych efektów kształcenia dla wybranych kierunków studiów i pozostawienie uczelniom większej autonomii w zakresie konstruowania programów kształcenia, w tym opisów efektów kształcenia, na tworzonych przez nie kierunkach studiów;
- 3) modyfikację kryteriów stosowanych przez Polską Komisję Akredytacyjną w procesie oceny jakości kształcenia oraz oceny działalności podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni, poprzez delegowanie do uregulowania w rozporządzeniu kryteriów o większym niż dotychczas stopniu ogólności oraz pozostawienie Komisji kwestii ich uszczegółowienia w statucie;
- 4) uproszczenie zasad zatrudniania na stanowiskach profesora wizytującego i nadzwyczajnego nauczycieli akademickich, którzy kwalifikacje uzyskali za granicą;
- 5) odstąpienie od przeprowadzania postępowania konkursowego w przypadku awansu nauczyciela akademickiego na wyższe stanowisko, a także w przypadku zatrudnienia nauczyciela akademickiego na podstawie mianowania, jeżeli poprzednie jego zatrudnienie trwało nie krócej niż trzy lata;
- 6) zmniejszenie częstotliwości dokonywania ocen okresowych nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelniach oraz pracowników naukowych zatrudnionych w instytutach naukowych Polskiej Akademii Nauk i w instytutach badawczych, poprzez wprowadzenie wymogu dokonywania tej oceny nie rzadziej niż raz na cztery lata, nie zaś jak dotychczas – raz na dwa lata;
- 7) zniesienie obowiązku składania przez kandydatów na studia stacjonarne w uczelni publicznej lub studentów przenoszących się z innej uczelni oświadczeń o kontynuowaniu lub ukończeniu studiów na innych kierunkach studiów stacjonarnych w uczelni publicznej;
- 8) zniesienie obowiązku przekazywania ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego planu rzeczowo-finansowego oraz sprawozdania z wykonania tego planu przez uczelnie niepubliczne;
- 9) zniesienie obowiązku informowania ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego o podjęciu lub kontynuowaniu przez nauczyciela akademickiego zatrudnionego w uczelni publicznej dodatkowego zatrudnienia u pracodawcy prowadzącego działalność dydaktyczną lub naukowo-badawczą;
- 10) wyłączenie obowiązku przeprowadzania zewnętrznego audytu projektów obejmujących badania naukowe lub prace rozwojowe, o którym mowa w przepisach o zasadach finansowania nauki, jeżeli podlegają audytowi na podstawie przepisów odrębnych;

11) uchylenie, połączenie lub doprecyzowanie niektórych przepisów upoważniających, w celu ograniczenia liczby oraz uproszczenia treści przepisów wykonawczych.

Pozostałe zmiany dotyczą m.in.:

- 1) doprecyzowania zakresu danych gromadzonych w Zintegrowanym Systemie Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym „POL-on”, w związku z rozszerzeniem jego funkcjonalności, co w dalszej perspektywie wpłynie na ograniczenie obowiązków informacyjnych i sprawozdawczych uczelni oraz jednostek naukowych;
- 2) wprowadzenia możliwości tworzenia publicznej uczelni zawodowej, jej likwidacji, zmiany nazwy i połączenia jej z inną publiczną uczelnią zawodową z inicjatywy właściwego ministra;
- 3) wprowadzenia modyfikacji w zakresie organizacji studiów doktoranckich w celu podniesienia jakości tych studiów, poprzez ustalenie proporcji liczby uczestników stacjonarnych i niestacjonarnych studiów doktoranckich oraz proporcji liczby uczestników studiów doktoranckich otrzymujących i nieotrzymujących stypendium doktoranckiego.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Mając na uwadze wielość zagadnień jakie reguluje ustawa, nie przeprowadzono porównania projektowanych regulacji w skali międzynarodowej. Należy jednak zauważyć, że materia niniejszej ustawy cechuje się wysokim stopniem szczegółowości i złożoności, a zatem analiza rozwiązań przyjętych w innych krajach (funkcjonujących w innym kontekście instytucjonalnym), nie mogłaby przynieść istotnych wskazówek co do kierunku, w jakim powinny zmierzać rozwiązania objęte projektem.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
uczelnie	419	Zintegrowany System Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym „POL-on”	<ol style="list-style-type: none"> 1) zmniejszenie wymagań dotyczących opracowywania opisów efektów kształcenia, 2) uproszczenie zasad zatrudniania na stanowiskach profesora wizytującego i profesora nadzwyczajnego, 3) zniesienie obowiązku przeprowadzania postępowania konkursowego w przypadku awansowania nauczyciela akademickiego oraz przedłużenia zatrudnienia w ramach stosunku pracy nawiązanego na podstawie mianowania, 4) zmniejszenie częstotliwości dokonywania ocen okresowych nauczycieli akademickich
nauczyciele akademicy	ok. 95 000	Zintegrowany System Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym „POL-on”	<ol style="list-style-type: none"> 1) możliwość awansowania na wyższe stanowisko bez konieczności przystępowania do konkursu i nawiązywania nowego stosunku pracy, 2) wydłużenie okresu wykonywania pracy, po upływie którego będą podlegali ocenie okresowej
kandydaci na studia stacjonarne w uczelniach publicznych oraz studenci przenoszący się z innych uczelni	ok. 860 700 aplikacji oraz ok. 742 000 studentów w roku akademickim 2015/2016	Zintegrowany System Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym „POL-on”	zniesienie obowiązku składania oświadczeń o kontynuowaniu lub ukończeniu studiów na innych kierunkach studiów stacjonarnych w uczelni publicznej
Polska Komisja Akredytacyjna			zwiększenie autonomii w zakresie określania kryteriów oceny jakości kształcenia w związku z przekazaniem do uregulowania w rozporządzeniu kryteriów o większym niż dotychczas stopniu ogólności
jednostki naukowe Polskiej Akademii Nauk	78	Zintegrowany System Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym „POL-on”	zmniejszenie częstotliwości dokonywania ocen okresowych pracowników naukowych
instytuty badawcze	118	Zintegrowany System Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym „POL-on”	zmniejszenie częstotliwości dokonywania ocen okresowych pracowników naukowych

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Konsultacje dotyczące zakresu ustawy przeprowadzono na etapie prelegislacyjnym. W celu zidentyfikowania jak największej liczby rozwiązań stanowiących nadmierne lub zbędne obowiązki biurokratyczne dla podmiotów, które funkcjonują w systemie szkolnictwa wyższego i nauki, Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego zamieścił na stronie internetowej obsługującej go urząd zaproszenie do nadsyłania propozycji zmian w przepisach, przy użyciu formularza utworzonego specjalnie na potrzeby dokonywania tych zgłoszeń, na adres poczty elektronicznej: deregulacja@mnisw.gov.pl.

Niezależnie od powyższego, zaproszenia do udziału w konsultacjach zostały skierowane indywidualnie do:

- 1) Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 2) Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich;
- 3) Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) Krajowej Reprezentacji Doktorantów;
- 5) Rady Głównej Instytutów Badawczych;
- 6) Rady Dyrektorów Jednostek Naukowych Polskiej Akademii Nauk;
- 7) Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- 8) Konferencji Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych;
- 9) Komitetu Polityki Naukowej;
- 10) Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych;
- 11) Rady Młodych Naukowców;
- 12) „Obywateli Nauki”;
- 13) Krajowej Sekcji Nauki NSZZ Solidarność;
- 14) Rady Szkolnictwa Wyższego i Nauki Związku Nauczycielstwa Polskiego;
- 15) Stowarzyszenia Audytorów Wewnętrznych Szkół Wyższych;
- 16) Konfederacji Lewiatan;
- 17) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej;
- 18) Związku Pracodawców Business Centre Club.

Konsultacje rozpoczęły się w dniu 1 lutego 2016 r. i trwały do dnia 15 marca 2016 r.

Propozycje zmian w przepisach, które wpływały na wskazany adres poczty elektronicznej, były na bieżąco poddawane analizie – w szczególności pod kątem ich przydatności dla realizacji zasadniczego celu projektu ustawy – i wprowadzane do projektu.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Źródła finansowania	Nie dotyczy											

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń: Przedstawione wyniki analizy wpływu stanowią efekt dokonanego w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeglądu przepisów z zakresu szkolnictwa wyższego i nauki oraz propozycji zmian w tych przepisach zgłoszonych przez przedstawicieli środowiska naukowego i akademickiego. Proponowane zmiany są neutralne w kontekście skutków finansowych.
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Nie dotyczy						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Nie dotyczy						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Nie dotyczy						
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Nie dotyczy
--	-------------

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:
Zmniejszenie obciążeń regulacyjnych stanowi istotę niniejszego projektu ustawy.
Najważniejsze zmiany:
1) wobec uczelni:
– zmniejszenie wymagań dotyczących opracowywania opisów efektów kształcenia,
– uproszczenie zasad zatrudniania na stanowiskach profesora wizytującego i profesora nadzwyczajnego,
– zniesienie obowiązku przeprowadzania postępowania konkursowego w przypadku awansowania nauczyciela akademickiego oraz przedłużenia zatrudnienia w ramach stosunku pracy nawiązanego na podstawie mianowania,
– zmniejszenie częstotliwości dokonywania ocen okresowych nauczycieli akademickich;
2) wydłużenie okresu wykonywania pracy, po upływie którego nauczyciele akademicy będą podlegali ocenie okresowej;

3) zniesienie obowiązku składania oświadczeń o kontynuowaniu lub ukończeniu studiów na innych kierunkach studiów stacjonarnych w uczelni publicznej przez kandydatów na studia stacjonarne w uczelniach publicznych oraz studentów przenoszących się z innych uczelni.

9. Wpływ na rynek pracy

Brak wpływu.

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne:

demografia
 mienie państwowe

informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

Nie dotyczy.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Projektowana ustawa wejdzie w życie z dniem 1 października 2016 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Niniejszy projekt ustawy jest wynikiem podjętej przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego ewaluacji funkcjonowania przepisów regulujących system szkolnictwa wyższego i nauki. Z uwagi na charakter projektu ustawy (liczne zmiany w wielu ustawach) jego odrębna ewaluacja nie jest zasadna. Ponadto zróżnicowany zakres przedmiotowy poszczególnych zmian uniemożliwia wskazanie uniwersalnych mierników uzyskania oczekiwanych efektów proponowanych rozwiązań.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.